

29. januar 2009

Samlenotat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 10. februar 2009

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 19.-20. marts 2009
 - a) Den europæiske økonomiske genopretningsplan *side 2*
- *Orienterende debat*
 - b) Key Issues Paper *side 6*
- *Orienterende debat*
 - c) (evt.) Review af Det Indre Marked *side 10*
- *Rådskonklusioner*
 - d) Nedsat moms *side 15*
- *Politisk drøftelse*
KOM(2008) 428
2. (evt.) Anti-svigsaftale med Liechtenstein *side 18*
3. Revisionsrettens årsberetning for 2007 *side 20*
- *Rådshenstilling*
4. Revidering af E-pengedirektivet *side 34*
(ikke på dagsorden for kommende ECOFIN)
KOM(2008) 627

Dagsordenspunkt 1a: Forberedelse af Det Europæiske Råd den 19.-20. marts – den europæiske økonomiske genopretningsplan

Resumé

ECOFIN ventes den 10. februar at have en generel drøftelse af implementeringen af EU-planen for økonomisk stabilisering, vedtaget på DER 11.-12. december 2008, herunder en horisontal vurdering af landenes finanspolitiske tiltag som forberedelse af ECOFIN den 10. marts, hvor ECOFIN ventes at behandle landenes stabilitets- og konvergensprogrammer og DER's evaluering af EU-planen på forårstopmødet den 19.-20. marts.

Baggrund

I lyset af den finansielle og økonomiske krise vedtog EU-landene en økonomisk stabiliseringsplan ('European Economic Recovery Plan') i forbindelse med Det Europæiske Råd den 11.-12. december 2008. EU-planen er baseret på en meddelelse fra Kommissionen af 26. november og konklusioner fra ECOFIN af 2. december 2008.

Planens hovedelement er at stimulere den økonomiske aktivitet svarende til 1,5 pct. af EU's BNP i form af dels finanspolitiske lempelser i EU-landene og dels EU-finansierede initiativer, og planen udgør en fælles ramme med principper og retningslinjer for disse tiltag på nationalt og europæisk niveau.

I forhold til de nationale finanspolitiske tiltag understregede DER, at Stabilitets- og Vækstpagten er fundamentet for finanspolitik i EU, og at Pagten er tilstrækkelig fleksibel til at rumme mulighed for gennemførelse af EU-planen. DER konstaterede, at finanspolitiske tiltag midlertidigt vil øge de offentlige underskud, men betonedede EU-landenes forpligtelse til at sikre de offentlige finansers langsigtede holdbarhed, og opfordrede landene til så hurtigt som muligt i lyset af et kommende økonomisk opsving og i overensstemmelse med Pagten at opfylde deres mellemfristede budgetmål om strukturelle budgetpositioner tæt på balance. DER's retningslinjer anfører, at nationale tiltag kan støtte efterspørgslen og være begrænsede og målrettede, bestå af udgifts- og skattetiltag, og gennemføres i sammenhæng med en styrket indsats for reformer, der sikrer strukturforbedringer.

I forhold til de europæiske tiltag lægger DER's konklusioner blandt andet op til øget låneaktivitet fra EIB, fremrykket implementering af programmer finansieret af blandt andet samhørigheds- og strukturfondene, styrkede investeringer inden for rammerne af EU-budgettet, og øget støtte finansieret af Globaliseringsfonden.

ECOFIN havde på rådsmødet den 20. januar en første generel drøftelse vedrørende EU-planen, der fokuserede på Kommissionens nye økonomiske prognose og udfordringer i relation til udviklingen i landenes offentlige underskud og gæld samt behovet for konsolidering og reformer rettet mod sikring af budgetbalance på mellemlang sigt og holdbarhed på lang sigt.

Kommissionen fremlagde sin prognose (herunder et ventet offentligt underskud på ca. 4 pct. af BNP i euroområdet i 2009, som uden politikændringer vil stige

yderligere i 2010, mens EU27 ventes at få endnu større underskud i år og næste år samt en bruttogæld, der fra niveauet på godt 60 pct. ventes at stige med ca. 10 procentenheder frem mod 2010) og vurderede, at der nu bør fokuseres på implementering og vurdering af allerede iværksatte tiltag.

ECOFIN's pressemeddelelse anfører, at der i EU-landene er taget en række forskellige initiativer til stabilisering af den finansielle og økonomiske udvikling, herunder de finansielle redningsplaner, den finanspolitiske stabiliseringsplan, og det fortsatte arbejde med strukturreformer. ECOFIN konstaterede, at underskuddene generelt vil stige og i mange lande overstige Traktatens referenceværdi på 3 pct. af BNP, men understregede landenes forpligtelse til at sikre sunde og holdbare offentlige finanser. Stabilitets- og Vækstpagten er tilstrækkelig fleksibel til at kunne håndtere situationen, og anbefalingerne til landene vil afspejle den økonomiske udvikling og de finanspolitiske råderum i en konstruktiv proces, hvor landene støtter hinanden. Alle lande er forpligtet til snarest og i lyset af den økonomiske udvikling at genoptage konsolideringen rettet mod de mellemlistede budgetmål. Den koordinerede finanspolitiske ekspansion vil således blive fulgt op med en koordineret konsolidering.

Indhold

ECOFIN ventes den 10. februar at have en generel drøftelse af implementeringen af EU-planen, herunder en horisontal vurdering af landenes finanspolitiske tiltag.

ECOFIN's debat vedrørende EU-planen ventes at omfatte blandt andet

- den seneste økonomiske udvikling og de offentlige finanser
- en foreløbig horisontal vurdering af EU-landenes gennemførte og planlagte finanspolitiske tiltag med effekt i 2009 og 2010 under hensyntagen til landenes forskellige finanspolitiske råderum samt økonomiske udfordringer
- sammenhængen mellem planen og EU's finanspolitiske samarbejdsprocesser baseret på Stabilitets- og Vækstpagten, herunder landenes stabilitets- og konvergensprogrammer og Rådets udtalelser herom
- arbejdet med sikring af en samlet strategi for en holdbar udvikling i de offentlige finanser, hvor finanspolitiske lempelser på kort sigt modsvares af styrket konsolidering og reformer i en mellemlisted ramme

Den videre proces ventes at indebære, at Kommissionen og ECOFIN i forbindelse med rådsmødet 10. marts foretager vurderinger af de individuelle EU-landes finanspolitiske tiltag og strategier for reformer og konsolidering i forbindelse med rådsudtalelserne om landenes stabilitets- og konvergensprogrammer og udarbejder et oplæg til DER's evaluering af gennemførelsen af EU-planen og drøftelse om opfølgning på planen under forårstopmødet den 19.-20. marts 2009.

Kommissionen foreslog som et led i genopretningsplanen at allokere 5 mia. euro til en række forskellige projekter som energiinfrastruktur og bredbånd. Projekterne blev foreslået finansieret ved at overflytte uforbrugte midler fra budgetkategori 2 til budgetkategori 1a, hvilket indebærer en revision af de finansielle perspektiver.

Forslaget blev drøftet under fransk formandskab, men kunne ikke samle kvalificeret flertal, bl.a. begrundet i at forslaget kun var beskrevet overordnet.

Kommissionen har d. 28. januar fremlagt en række mere konkretiserede forslag. Disse forslag indeholder bl.a. en liste over konkrete energiprojekter inden for områderne gas- og elsammenkoblingsprojekter, offshore-vindkraftprojekter, samt kulstofopfangning og -lagring. Udgifterne til energiprojekter beløber sig til i alt 3,5 mia. euro, som fortsat foreslås finansieret ved uforbrugte 2008-midler fra budgetkategori 2. Kommissionen foreslår herudover at 1 mia. euro anvendes til bredbåndsprojekter i landdistrikterne og at 0,5 mia. euro anvendes til de nye udfordringer (klimaændringer, vedvarende energi, vand, biodiversitet, omstrukturering i mejerisektoren) identificeret i det nyligt vedtagne sundhedstjek af EU's landbrugs-politik. Udgifterne hertil foreslås finansieret via uforbrugte midler under budgetkategori 2 i 2009.

Danmarks finanspolitik er lempelig i 2009 og ligger på linje med principperne i EU-planen. De aktive finanspolitiske beslutninger i form af skattnedsættelser og højere udgifter indebærer således en direkte provenuvirkning svarende til knap 1 pct. af BNP i 2009 (ca. 16 mia. kr.) og en svækkelse af den beregnede strukturelle saldo på ca. 1 pct. af BNP.

Den danske finanspolitik skal tage hensyn til Danmarks særlige forhold i form af dels konjunktursituationen, hvor ledigheden fortsat er meget lav og under niveauerne i de andre EU-lande og hvor der er pres på løn og konkurrenceevne, og dels hensynet til fastkurspolitikken og behovet for at nedbringe det danske rentespænd til eurolandene. Finanspolitikens automatiske stabilisatorer, der indebærer lavere skatteindtægter og højere udgifter i takt med konjunkturedgangen, er endvidere forholdsvis kraftige i Danmark. I lyset af disse forhold er vurderingen, at den danske finanspolitik er relativt ekspansiv i et europæisk perspektiv. Hvis de allerede vedtagne initiativer vedrørende finanspolitik og sikring af finansiel stabilitet ikke rækker, vil der kunne tages yderligere skridt til at sikre den økonomiske aktivitet.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

EU-planens aspekter vedr. finanspolitik har ikke statsfinansielle konsekvenser. Den planlagte finanspolitik ligger på linje med planen. Planens aspekter vedr. EU's budget vil kunne have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

EU-landenes finanspolitik vil kunne stabilisere vækst og beskæftigelse på kort sigt, men vil ikke have effekt på aktiviteten på længere sigt. Ekspansiv finanspolitik vil

øge den offentlige gæld og renteudgifterne. EU-planen vil kunne have positive strukturelle samfundsøkonomiske konsekvenser i det omfang den bidrager til en styrket gennemførelse af økonomiske reformer, herunder via sammenkædning af finanspolitiske tiltag og reformer samt via EU-budgetinitiativer, der fremmer reformer.

Høring

Sagen har ikke været i høring

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN den 20. januar 2008 og forud for ECOFIN den 2. december 2008, hvor EU-planens overordnede og finanspolitiske aspekter blev forelagt til orientering, mens planens EU-budgetmæssige aspekter blev forelagt til forhandlingsoplæg.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen støtter en implementering af EU's økonomiske stabiliseringsplan, der er i overensstemmelse med Stabilitets- og Vækstpagten, tager højde for landenes forskellige råderum, udfordringer og allerede planlagte finanspolitik, støtter mulighederne for at kunne gennemføre pengepolitiske rentenedsættelser og bidrager til lave lange renter samt stabilisering af de finansielle markeder, og lægger særlig vægt på, at finanspolitiske lempelser gennemføres som led i en samlet reform- og konsolideringsstrategi, der sikrer holdbare offentlige finanser på lang sigt.

Andre landes holdning

EU-landene ventes generelt at støtte en implementering af EU-planen, der bidrager til stabilisering af den realøkonomiske aktivitet i lyset af krisen og samtidig fastholder forpligtelserne til at sikre sunde og holdbare offentlige finanser i overensstemmelse med Stabilitets- og Vækstpagten.

Dagsordenspunkt 1b: Forberedelse af Det Europæiske Råd den 19.-20. marts – Key Issues Paper

Resumé

Key Issues Paper udgør et af ECOFIN's bidrag til konklusionerne for DER's forårsmøde den 19.-20. marts 2009. Strukturen for Key Issues Paper bygger på fire grundlæggende temaer: 2009 – et år med økonomisk afmatning og usikkerhed; realøkonomien – hurtig og stabil økonomisk genopretning; Finansielle markeder – genoprettelse af stabilitet og modernisering af regulering; og Den Europæiske Økonomiske og Monetære Union (ØMU) – succes i turbulente tider.

Baggrund

På ECOFIN ventes en orienterende debat om temaerne i det Key Issues Paper, der skal udgøre et af ECOFIN's bidrag til konklusionerne for Det Europæiske Råds (DER) forårsmøde den 19.-20. marts 2009. Strukturen for Key Issues Paper er bl.a. udarbejdet på baggrund af drøftelsen på ECOFIN den 20. januar, hvor der blev opnået enighed om en række økonomiske og budgetmæssige budskaber, som skal viderefremmes til DER. Efter en indledende drøftelse om strukturen for Key Issues Paper den 10. februar 2009 ventes papiret endeligt vedtaget på ECOFIN den 10. marts 2009.

Indhold

Formandskabet lægger op til, at strukturen for Key Issues Paper bygger på fire grundlæggende temaer:

1. 2009 – et år med økonomisk afmatning og usikkerhed
2. Realøkonomien – hurtig og stabil økonomisk genopretning
3. Finansielle markeder – genoprettelse af stabilitet og modernisering af regulering
4. Den Europæiske Økonomiske og Monetære Union (ØMU) – succes i turbulente tider

Herudover ventes udarbejdet et annekset med en vurdering af Fællesskabets Lissabonprogram.

1. 2009 – et år med økonomisk afmatning og usikkerhed

Den økonomiske situation i EU er præget af stor usikkerhed, og EU-landene påvirkes forskelligt af den finansielle krise og økonomiske afmatning. Både centralbanker og regeringer i EU har implementeret nationale initiativer som reaktion på den finansielle krise og afledte effekter på realøkonomien. Der er fortsat problemer i forhold til funktionen af de finansielle markeder, og der er fortsat høje risikopræmier og stigende rentespænd. Det er i den forbindelse vigtigt med effektiv

implementering af allerede vedtagne initiativer, hvis effekter først gradvist realiseres.

2. Realøkonomien – hurtig og stabil økonomisk genopretning

2.1. Europæisk Økonomisk Genopretningsplan – Fokus på effektiv implementering

Det er vigtigt at fokusere på effektiv implementering af den europæiske økonomiske genopretningsplan, som DER blev enig om i december 2008. Nationale tiltag, såvel som de automatiske stabilisatorer vil gradvist få effekt i løbet af 2009 og 2010. Nogle EU-landes råderum i forhold til yderligere finanspolitisk ekspansion vil givetvis være begrænset af bl.a. høje gældskvoter og crowding-out effekter. Det er vigtigt at sikre, at nationale initiativer følger de aftalte principper om, at tiltag skal være midlertidige, målrettede og effektive og gennemføres i overensstemmelse med Stabilitets- og Vækstpagten, Lissabonstrategien og EU's statsstøtte- og konkurrenceregler.

2.2. Finanspolitik – mellemfristede rammer

Stabilitets- og Vækstpagten er fundamentet for finanspolitik i EU, og Pagten er tilstrækkelig fleksibel til at imødegå økonomisk dårlige tider. anbefalinger i forhold til opfyldelsen af mellemfristede budgetmål og beslutninger i forbindelse med proceduren for uforholdsmæssigt store underskud udgør effektive midler til at sikre troværdig overvågning og exit-strategier. Det er vigtigt at tage højde for landespecifikke forhold, når finanspolitiske strategier fastlægges. Efter EU-landenes finanspolitiske ekspansion bør en koordineret konsolideringsstrategi prioriteres med henblik på at undgå potentielle langsigtede effekter af høj gæld og store underskud. Det er endvidere vigtigt fortsat at fokusere på udfordringer i forbindelse med den langsigtede holdbarhed af offentlige finanser.

2.3. Strukturelle reformer – fortsat prioritering af Lissabonstrategien

Der bør være konsistens mellem kortsigtede initiativer i lyset af den økonomiske afmatning og langsigtede strukturelle reformer. Det er vigtigt, at fortsætte implementeringen af Lissabonstrategien og udnytte den aktuelle situation til at øge momentum i forhold til reformindsatsen. De Integrerede Retningslinjer, særligt De Overordnede Retningslinjer for Økonomiske Politikker (BEPG), udgør fortsat de bedste rammer for at øge vækstpotentialet i EU, og de landespecifikke anbefalinger bør benyttes til håndtering af den økonomiske afmatning. Langsigtede udfordringer er fortsat relevante og bør reflekteres i fastsættelsen af reformmålsætninger i Lissabonstrategien efter 2010. Handling på fællesskabsniveau bør understøtte og styrke EU-landenes tiltag inden for de fire hovedprioritetsområder identificeret af DER foråret 2006: beskæftigelse, investering i viden og innovation, realisering af erhvervslivets potentiale, samt energi og klimaændringer.

3. Finansielle markeder – genoprettelse af stabilitet og modernisering af regulering

3.1. Genoprettelse af funktionen af EU's finansielle markeder

Som en del af den økonomiske genopretning er det nødvendigt at sikre funktionen af de finansielle markeder. En koordineret indsats er nødvendig for at begræn-

se effekterne af den globale finansielle krise og genopbygge tilliden til det finansielle system. Der bør gennemføres en overordnet review af de nationale finansielle redningspakker, og der bør foretages overvejelser om en exitstrategi for offentlig indgreb i den finansielle sektor.

3.2. Initiativer for at undgå fremtidige finansielle kriser

I forhold til EU's finansielle system bør der lægges vægt på større transparens og ansvarlighed på de finansielle markeder. Tilsynsregler, krisestyring og europæiske tilsynsrammer bør styrkes i overensstemmelse med Larosièreregruppens anbefalinger. ECOFIN's handlingsplaner for finansiell stabilitet bør implementeres og opdateres, og en ny EU-strategi for finansielle markeder bør udvikles for perioden 2010-2015.

I globalt regi bør der arbejdes videre med reformer af den internationale finansielle arkitektur i overensstemmelse med de fælles retningslinjer, der blev opnået enighed om ved G20-mødet i Washington i november 2008. Der skal i den forbindelse sikres konsistens mellem EU's arbejde og arbejdet i G20-regi. Der bør fortsat udvikles fælles EU-holdninger til prioriterede områder på den globale dagsorden.

4. Den Europæiske Økonomiske og Monetære Union (ØMU) – succes i turbulente tider

ØMU'en har spillet en væsentlig rolle i forhold til landenes evne til at håndtere den finansielle krise. I lyset af krisen er det vigtigt at opretholde sunde og holdbare finanspolitiske og pengepolitiske rammer inden for ØMU'en. Desuden bør markedsfleksibiliteten øges og specifikke tiltag implementeres for at genoprette konkurrencen. Det er vigtigt at udvikle strategier, der sikrer tilstrækkelig konvergens, når nye lande optages i eurosamarbejdet.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet har ikke været hørt i sagen.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen direkte statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere være forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning*Dansk holdning*

Regeringen støtter en implementering af EU's økonomiske stabiliseringsplan, der er i overensstemmelse med Stabilitets- og Vækstpagten, tager højde for landenes forskellige råderum, udfordringer og allerede planlagte finanspolitik. Der lægges særlig vægt på, at finanspolitiske lempelser gennemføres som led i en samlet reform- og konsolideringsstrategi, der sikrer holdbare offentlige finanser på lang sigt.

Det er vigtigt, at der ikke slækkes på implementering af strukturelle reformer i lyset af den økonomiske afmatning. Regeringen er enig i, at fokus i forhold til Lisabonstrategien skal være på implementering af reformer i overensstemmelse med de fire hovedprioritetsområder, og at De Integrerede Retningslinjer fortsat udgør de bedste rammer for øget vækstpotentialet i EU.

Regeringen støtter op om arbejdet for finansiel stabilitet og krisehåndtering både på EU-niveau og i internationalt regi.

Andre landes holdning

Der ventes generel opbakning til de overordnede temaer i Key Issues Paper.

Dagsordenspunkt 1c: (evt.) Forberedelse af Det Europæiske Råd den 19.-20. marts – Review af Det Indre Marked

Resumé

Kommissionen har i en meddelelse fulgt op på sin 2007-handlingsplan for det fortsatte arbejde med udviklingen af det Indre Marked. ECOFIN ventes at drøfte meddelelsen og drage rådskonklusioner, der vurderer fremskridtene og peger på områder der fortsat bør udvikles.

Baggrund

Etableringen af det Indre Marked i 1992 skabte rammerne for den frie bevægelighed af personer, varer, tjenesteydelser og kapital i EU til fordel for både borgere og virksomheder. Det Indre Marked har leveret en række resultater, men har imidlertid et uudnyttet potentiale, som kan realiseres gennem tilpasning til de nye betingelser, som EU står over for i dag. På den baggrund har Kommissionen i en meddelelse fra november 2007 udarbejdet en handlingsplan til at gøre det Indre Marked til et stærkere, mere innovativt og konkurrencedygtigt marked. Et år efter lanceringen af handlingsplan for det Indre Marked har Kommissionen i et arbejdsrapport set på, hvor langt arbejdet med det Indre Marked er kommet, og hvad der fortsat skal arbejdes videre med. I lyset af den finansielle krise, er det vigtigt at alle medlemslande fortsætter med at leve op til principperne bag det Indre Marked. Principperne skal sikres for at styrke forbrugertilliden, hjælpe virksomheder gennem krisen og tage højde for de sociale udfordringer, som forstærkes yderligere af krisen.

Indhold

Forbrugere

Kommissionen lægger vægt på, at velinformede forbrugere er en vigtig drivkraft bag mere effektive og integrerede europæiske markeder. Kommissionen har derfor prioriteret initiativer, der styrker forbrugernes kontraktmæssige rettigheder, når de køber varer og tjenesteydelser for at give dem relevant information til at støtte deres købekraft via håndhævelse af konkurrenceregler samt ved at forbedre deres reklamationsret. En anden prioritet er at skabe flere muligheder på vigtige forbrugsmarkeder inklusiv e-handel. Følgende initiativer vil blive taget i 2009:

- En meddelelse for beskyttelse af forbrugers rettigheder ved handel på tværs af landegrænser.
- Følge op på hvidbog vedrørende kompensation for tab, der forårsages af brud på konkurrenceloven.
- Nærmere undersøgelser af mulighederne for ophævelse af barrierer for generel farmaceutisk virksomhed med henblik på flere valgmuligheder samt adgang til billigere medicin.
- Servicedirektivet kræver at medlemslande ved udgangen af december 2009 stopper diskriminationen af forbrugere på baggrund af nationa-

litet og bopæl. Kommissionen vil i efteråret 2009 præsentere en rapport om overvågning af detailhandlen, inklusiv online detailhandel.

- Kommissionen vil fremskynde sit arbejde i overensstemmelse med handlingsplanen fra "Single Market Assistance Service" for at give borgere et sted til hurtigt at få adgang til information og råd om det Indre Marked.

Kommissionen har taget en række initiativer for at styrke forbrugertilliden og give flere valgmuligheder for finansielle tjenesteydelser i forbindelse med krisen:

- Gøre det letter at skifte bank
- Forslag om at lette reguleringer i betalinger af euro på tværs af landegrænser så betalinger i euro indenfor EU koster det samme som indenlandske betalinger.
- Implementere en række tiltag for at øge forbrugernes viden om det finansielle område.
- Undersøge hvad der kan gøres for at beskytte borgere, der investerer i detailinvesteringsprodukter.

Virksomheder

Et stabilt finansielt system er en forudsætning for økonomisk fremgang samt for at det Indre Marked fungerer effektivt.

- I forbindelse med den finansielle krise har EU afhjulpet de største mangler ved det finansielle system via en kombination af pengepolitik, anbefalinger og planer for bankernes rekapitalisering. Videre er der kommet forslag på vigtige områder, som blandt andet indskydergaranti, kreditvurderingsbureauer og kapitalkrav til bankerne, som bør vedtages så hurtigt som muligt. Videre vil Kommissionen præsentere og implementere et omfattende program for fremtidig regulering og overvågning af Europas finansielle system.

Det er vigtigt, at det Indre Marked følger med tiden, forbedrer virksomhedsmiljøet og reducerer omkostninger særligt for små og mellemstore virksomheder (SMV'er). På nogle vigtige områder er reformer under opbygning for at hjælpe virksomheder gennem recessionen:

- Tillade at iværksættere starter virksomhed og udvider på tværs af landegrænser ud fra samme virksomhedsstruktur, med betydelige omkostningsbesparelser for virksomhederne. Desuden tilstræbes at mindske administrationsomkostningerne for SMV'er.
- Kommissionen vil identificere og fjerne barrierer til e-faktura og derved simplificere og fremskynde faktureringsprocessen.

- Lancere et pilotprojekt for at virksomhedsrelateret lovgivning træder i kraft på fastsatte datoer gennem hele året.
- En ”European Code of Best Practices” med henblik på at nationale myndigheders indkøb i højere grad skal rettes mod SMV’er.

Tjenesteydelser har været en hovedkilde til vækst i beskæftigelsen i de seneste år. Kommissionen mener, at det er vigtigt fortsat at skabe udvikling mod et indre marked for tjenesteydelser. Rådet har understreget at effektiv implementering af Servicedirektivet skal have stor vægt.

I 2008 tog Kommissionen en række initiativer for at skabe et samlet europæisk marked for forskning ved dannelsen af ”a European Partnership for Researchers: a legal base for European research infrastructure”. De initiativer der blev taget i 2008 er udgangspunkt for videre fremskridt i 2009.

På det internationale niveau vil Kommissionen styrke sin indsats for at sikre, at europæiske virksomheder fortsat kan drage fordel af det globale marked, og at europæiske forbrugere kan drage fordel af lavere importpriser og flere valgmuligheder. Kommissionen vil fastholde sin indsats for at sikre frihandelsaftaler med vigtige handelspartnere samt styrke initiativer til at opnå flere muligheder for SMV’ers eksport af varer og tjenesteydelser.

Det sociale område

I overensstemmelse med ”Citizen’s Agenda” skal EU levere konkrete resultater for borgere både økonomisk og socialt. ”The Renewed Social Agenda” for muligheder, adgang og solidaritet fokuserer på at give borgerne forudsætninger for at klare udfordringerne med globalisering, teknologiske og demografiske forandringer samt immigration. Kommissionen vil i 2009 fortsætte sit arbejde på det sociale område:

- Initiativet ”nye evner til nye jobs” tilstræber bedre forventninger til og matching af kompetencer og arbejdsmarkedsbehov. Kommissionen vil i 2009 forny sin ungdomsstrategi. En grøn bog vedrørende mobilitet på tværs af landegrænser skal fremme integrationen af unge på de europæiske arbejdsmarkeder.
- Kommissionen vil fortsætte dialogen med sociale partnere.
- Det forslåede direktiv om patientrettigheder klarlægger regler om retten til godtgørelse ved behandling i andre medlemslande. Kommissionen vil i 2009 præsentere en meddelelse om at reducere uligheder på sundhedsområdet.
- Kommissionen vil levere information til borgere, servicesektoren, offentlige myndigheder, og andre interessenter i anvendelse af regler. En webbaseret ”interaktiv informations service” er lanceret og vil fungere på alle sprog indenfor EU i starten af 2009.

Udkast til rådskonklusioner

Rådet ligger vægt på, at det Indre Marked er et vigtigt aktiv for EU og en drivkraft til at forbedre vækstpotentialet, skabe flere jobs og sikre bedre velstand for borger i EU.

- Rådet anser Kommissionens fortsatte arbejde med det Indre Marked som vigtig for den økonomiske udvikling i forbindelse med den finansielle krise, herunder at:
 - Rådet understreger at den økonomiske hjælpeplan, EERP, bør overholde principperne bag det indre marked og fuldt ud respektere regler for statshjælp.
 - Rådet lægger vægt på, at et koordineret og dynamisk samarbejde mellem Kommissionen og medlemslandene er nødvendig for at forbedre den økonomiske situation.

- Rådet betragter følgende tiltag som vigtigt for det Indre Markeds agenda:
 - Styrke forbrugertilliden.
 - Forbedre erhvervsklimaet og reducere administrative byrder for SMV'er.
 - Styrke konkurrencen i hele økonomien og særligt i servicesektoren (implementering af Servicedirektivet) og netværksindustrien (f.eks. energi, transport og telekommunikation).
 - Øge effektiviteten af finansiel detailservice.
 - Fjerne barrierer på arbejdsmarkedet.
 - Skabe innovationsvenlige markedsbetingelser, inklusiv oprettelsen af et fællesskabspatent.
 - Investeringer i befolkningens kompetencer.
 - Fremme international åbenhed.

- Rådet byder Kommissionens overvågning på EU-niveau af fødevarerforsyningskæder, detailhandel, elektronisk ingeniørvirksomhed, farmaceutisk virksomhed velkommen. Rådet opfordrer medlemslandene til at støtte lignende overvågning på nationalt niveau. Opfordrer Kommissionen til at færdiggøre den nuværende markedsovervågning ved udgangen af 2009, og starte yderligere markedsovervågning når og hvis nødvendigt. Rådet inviterer Kommissionen til at rapportere status for markedsovervågningen ved udgangen af 2009.

- Rådet inviterer Kommissionen til at vurdere hvordan forslag på baggrund af markedsovervågning bedst kan støtte reformer af sektorer på EU og nationalt niveau, og opfordrer Kommissionen til at rapportere til the Economic Policy Committee (EPC). Rådet opfordrer Kommissionen til i tæt samarbejde med medlemslandene, at få yderligere erfaring i design og implementering af markedsovervågning

ved brug af den mindst bydefulde metode. I det videre arbejde opfordres Kommissionen til at diskutere metode (data, valg af sektorer etc.) og lette udvekslingen af erfaring med EPC.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Der er tale om rådskonklusioner, der har til formål at understøtte det videre arbejde for et bedre Indre Marked. Regeringen vurderer, at konklusionerne er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet afgiver ikke udtalelse om rådskonklusioner.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Der er tale om rådskonklusioner, der ikke i sig selv berører gældende ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Der er ingen statsfinansielle konsekvenser af vedtagelse af rådskonklusionerne.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Et forbedret Indre Marked vil kunne øge konkurrencen og effektiviteten i EU til gavn for borgere og virksomheder i EU.

Høring

Der er ikke foretaget høring af rådskonklusionerne.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg

Holdning

Dansk holdning

Formålet med det Indre Marked er bl.a. at skabe større konkurrence og effektivitet og dermed lavere priser til gavn for forbrugere. Danmark støtter overordnet udkastet til Rådskonklusioner, der har til formål at pege på områder, hvor det Indre Markeds funktion kan forbedres.

Andre landes holdninger

Det forventes, at alle lande vil kunne støtte rådskonklusionerne.

Dagsordenspunkt 1d: Forberedelse af Det Europæiske Råd den 19.-20. marts – Nedsat moms

Resumé

Der ventes en drøftelse af forslaget om nedsatte momssatser. Forslaget indeholder bl.a. tekniske ændringer af gældende kategorier af varer og ydelser, der kan belægges med nedsat moms, samt indsættelse af nye kategorier, herunder restaurations- og cateringydelser. Desuden gøres en hidtil tidsbegrænset mulighed for anvendelse af nedsat moms på en række arbejdskraftintensive ydelser permanent.

KOM(2008)428

Baggrund og indhold

Kommissionen kom i juli 2007 med en meddelelse, som lægger op til en bred politisk debat om løsningsmodeller for nedsatte satser. Dette skete på baggrund af en rapport udarbejdet af Copenhagen Economics om hensigtsmæssigheden af nedsatte momssatser. Rapporten konkluderer bl.a., at én momssats i hvert enkelt medlemsland er det bedste valg ud fra et rent økonomisk synspunkt. Rapporten anbefaler endvidere, at medlemslandene i hvert enkelt tilfælde nøje overvejer, om andre redskaber end nedsat moms med fordel kan tages i brug for at nå et givent politisk mål.

På kort sigt mener Kommissionen, at der bør foretages en række udvidelser af systemet for nedsatte satser af hastende karakter i relation til områder, der efter Kommissionens opfattelse ikke kræver yderligere undersøgelser. Formålet med forslaget KOM(2008)428 er ifølge Kommissionen at sikre lige muligheder for medlemslandene, større gennemsigtighed og et velfungerende Indre Marked for så vidt angår nedsatte momssatser for ydelser, der leveres lokalt, herunder arbejdskraftintensive ydelser og restaurationsydelser.

Forslaget indeholder bl.a. følgende væsentlige ændringer:

- Listen med *arbejdskraftintensive ydelser* flyttes fra momssystemdirektivets annek IV til annek III vedrørende varer og tjenester, således at alle medlemslande permanent kan anvende nedsat moms (ned til 5 pct.) for arbejdskraftintensive ydelser.

Listen udvides samtidig med:

- renovering, reparation, ombygning, vedligeholdelse og rengøring af religiøse samlingssteder og kulturarvsteder samt historiske monumenter, som er anerkendt af den pågældende medlemsstat,
- have- eller landskabspleje og vedligeholdelse af haver, og
- mindre reparationer af alle løsørengstande, dog ekskl. alle andre transportmidler end cykler, samt rengøring og vedligeholdelse af alle løsørengstande, samt
- ydelser vedrørende personlig pleje

- *Restaurant- og cateringydelse* (dog ikke alkoholholdige drikkevarer) optages i momssystemdirektivets annek III. Visse medlemslande har i dag særlige tilladelser til at have nedsat moms på disse ydelser, og med forslaget ønsker Kommissionen at give medlemslandene ens muligheder.

Kommissionen har desuden meddelt, at den i løbet af foråret 2009 vil fremlægge en analyse og eventuelle forslag i relation til nedsatte momssatser på energibesparende materialer og på andre miljøvenlige produkter eller ydelser.

Retsgrundlag

Traktatens art. 93, som kræver enstemmig vedtagelse af medlemslandene.

Nærhedsprincippet

Kommissionen mener, at forslaget skaber ens muligheder for alle medlemslande og ligebehandling af borgere. De nuværende regler om nedsatte momssatser kan kun ændres ved eller forlænges ved en fællesskabsretsakt og derfor er forslaget i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringen finder, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Høring

Forslaget har været sendt til høring hos relevante erhvervsorganisationer. Høringssvarerne er vedlagt som bilag til grundnotatet.

Samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser

Såfremt man fra dansk side måtte vælge at indføre nedsat moms på alle de kategorier, der er mulighed for efter forslaget, skønnes det at medføre et provenutab for staten på ca. 10,5 mia. kr. årligt. Differentieret moms må desuden forventes at medføre et produktivitetstab og øget spekulation.

Anvendelse af nedsatte satser kræver større informations- og kontrolressourcer og medfører derfor øgede omkostninger for staten.

En større anvendelse af nedsat moms i andre lande kan, hvis det alene vedrører lokale ydelser, have begrænsede negative direkte konkurrenceforvridninger for Danmark. En forskydning af forbrug til mere lokale ydelser vil imidlertid medføre mindre handel og eksportmuligheder.

Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Såfremt man fra dansk side måtte vælge at indføre nedsat moms på en eller flere kategorier af varer og ydelser, skønnes det at medføre øgede administrative omkostninger for de erhvervsdrivende, som skal håndtere flere momssatser.

Modstykket til et offentligt provenutab vil være en økonomisk gevinst for den del af erhvervslivet, der tilgodeses. Størrelsen afhænger af, hvor meget de vælger at øge fortjenesten henholdsvis sætte prisen på de relevante varer og ydelser ned. En differentiering af momsen, som er fuldt finansieret indenfor momssystemet, vil medføre en omfordeling af omsætning mellem sektorer.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Såfremt man fra dansk side måtte vælge at indføre nedsat moms på en eller flere kategorier af varer og ydelser, vil forslaget medføre ændringer i momsloven.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 28. november 2008 forud for ECOFIN den 2. december. Et grundnotat blev oversendt til udvalget den 6. oktober 2008.

Holdning

Dansk holdning

Danmark er imod anvendelsen af nedsat moms. Det skyldes, at de effekter man typisk ønsker at opnå gennem anvendelsen af nedsatte momssatser enten ikke er til stede eller kan opnås mere effektivt med andre midler.

Dertil kommer, at:

- Nedsat moms giver store provenutab, der skal kompenseres af andre potentielt mere forvridende skatter.
- Nedsat moms øger erhvervslivets administrative byrder.
- Nedsat moms på udvalgte varer eller tjenester medfører ikke nødvendigvis lavere priser, men fører delvist eller helt til højere avance.
- Den samlede beskæftigelse øges ikke.
- Nedsat moms på en ydelse, der kan grænsehandles, vil skabe et pres for nedsat moms i nabolandet.
- Nedsat moms på f.eks. reparationsydelser kan medføre, at efterspørgslen efter nye varer falder.

Konkrete forslag om nedsatte momssatser bør først drøftes efter, at ECOFIN har opnået enighed om principperne for det fremtidige regime for nedsat moms. Danmark ønsker således ikke at medvirke til isolerede løsninger, der udvider anvendelsesområdet for nedsat moms. Derudover bør drøftelsen knyttes til skadevirkninger på det Indre Marked, effektivitet ift. fremme af sektorpolitiske mål, samt budgetmæssige konsekvenser.

Andre landes holdninger

Der ventes at være en række forskellige holdninger til forslaget.

Dagsordenspunkt 2: (evt.) Anti-svigsaftale med Liechtenstein

Resumé

Der ventes muligvis en drøftelse af Kommissionens foreliggende aftaleudkast og forhandlinger med Liechtenstein om en anti-svigsaftale.

Baggrund og indhold

Kommissionen fik i 2006 mandat til at forhandle med Liechtenstein om en aftale mellem på den ene side Det Europæiske Fællesskab samt dets medlemslande og på den anden side Liechtenstein til bekæmpelse af svig og enhver anden ulovlig aktivitet til skade for parternes finansielle interesser. Aftalen skal medføre, at parterne skal bistå hinanden med udveksling af oplysninger – både som led i gensidig administrativ bistand og gensidig retshjælp – vedr. told- og landbrugslovgivning, moms samt indirekte og direkte skatter.

Under forhandlingerne fremkom den tyske sag om bankkonti i liechtensteinske banker, som ejerne ikke havde oplyst til deres skattemyndigheder. Efter Liechtensteins lovgivning er det ikke skattesvig at undlade at selvangive indtægter til skattemyndighederne.

Kommissionen har netop besvaret en række spørgsmål fra Tyskland vedrørende det foreliggende aftaleudkast. Det fremgår bl.a. af svarene, at myndighederne i Liechtenstein ikke kan gennemtvunge et pålæg til en liechtensteinsk bank om at fremsende oplysninger, hvis banken nægter at udlevere oplysningerne. Det fremgår også, at myndighederne i Liechtenstein kun vil yde bistand i sager om skattesvig, som defineret efter liechtensteinsk lovgivning, men ikke i tilfælde som den tyske sag, hvor en skattepligtig i et EU-land har undladt at give sine skattemyndigheder oplysninger om en bankkonto i en liechtensteinsk bank. På den baggrund er det svært at opnå enighed om en aftale.

OECD arbejder også med bekæmpelse af skadelig skattepraksis. OECD har fået en lang række ikke-medlemslande med vigtige finansielle centre til at samarbejde med organisationen. Liechtenstein er et af de få ikke-samarbejdsvillige skattelande.

USA har for nyligt indgået en aftale med Liechtenstein, der opfylder OECD-standarden og sikrer reel informationsudveksling.

Nærhedsprincippet

Sagen vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

En effektiv antisvigs-aftale med Liechtenstein vil medvirke til at sikre overholdelsen af dansk lovgivning. Aftalen vurderes ikke at nødvendiggøre ændringer af dansk lovgivning.

Statsfinansielle konsekvenser

En effektiv antisvigs-aftale med Liechtenstein vil medvirke til bl.a. at imødegå skattesvig og dermed være med til at imødegå et provenutab.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt Europaudvalget den 31. oktober 2008 forud for ECOFIN den 4. november.

Holdning*Dansk holdning*

Danmark lægger vægt på, at en antisvigs-aftale med Liechtenstein skal være effektiv til at imødegå svig. På baggrund af den tyske sag om bankkonti i Liechtenstein er det ikke hensigtsmæssigt at indgå en aftale, hvor EU indirekte accepterer, at Liechtenstein anvendes til aktiviteter, der har karakter af skattesvig i forhold til andre lande.

USA har for nyligt indgået en aftale med Liechtenstein, der opfylder OECD-standarden og sikrer reel informationsudveksling. EU bør derfor sigte efter en aftale, som er mindst lige så effektiv.

Andre landes holdninger

Flere lande lægger vægt på, at en aftale skal være effektiv til at opnå sit formål.

Dagsordenspunkt 3: Revisionsrettens årsberetning for 2007

Resumé

På ECOFIN den 10. februar 2009 forventes Rådets henstilling til Europa-Parlamentet om meddelelse af decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet for 2007 vedtaget. Revisionsretten har siden 1995 (for regnskabsår 1994) afgivet en revisionserklæring (DAS) til Parlamentet og Rådet om regnskabernes rigtighed og de underliggende transaktioners (betalingers) lovlighed og formelle rigtighed. Erklæringen udarbejdes på grundlag af en DAS-revisionsmetode, der tager hensyn til de særlige forhold vedrørende EU-budgettets forvaltning og kontrol.

Revisionserklæringen for 2007 indeholder følgende hovedbudskaber: En blank erklæring (uden forbehold) om regnskabernes rigtighed; en blank erklæring om betalingernes lovlighed og formelle rigtighed for indtægterne og 46 % af EU-budgettets udgiftsområder, der vurderes at være uden væsentlig fejlforekomst (d.v.s. fejl i under 2 % af betalingerne); og en negativ erklæring (med forbehold) om betalingernes lovlighed og formelle rigtighed på 54 % af EU-budgettets udgiftsområder (d.v.s. fejl i over 2 % af betalingerne). Derudover noterer Retten sig en række forbedringer i kontrolsystemerne især i Kommissionen og på samhørighedsområdet (strukturfonde m.v.). Med hensyn til de årlige aktivitetsrapporter og erklæringer fra Kommissionens generaldirektører viser Rettens revision, at kvaliteten atter er blevet forbedret. Rettens årsberetning indeholder en enkelt kritisk bemærkning om Danmark vedrørende forvaltningen af EU's traditionelle egne indtægter (told, landbrugstold og sukkerafgifter).

Revisionsretten anbefaler, at Rådet og Parlamentet træffer beslutning om niveauer for acceptable risici ved den finansielle kontrol med EU-budgettets gennemførelse, der tager hensyn til balancen mellem omkostningerne og udbyttet ved kontrolindsatsen. Endvidere anbefaler Retten, at kontrollerne og rapporteringen herom fortsat forbedres, ligesom komplekse forordninger og regler bør forenkles.

Selvom Retten atter peger på forbedringer i budgetgennemførelsen, er det efter dansk opfattelse fortsat utilfredsstillende, at Revisionsretten igen må afgive en revisionserklæring med væsentlige forbehold for gennemførelsen af EU's budget. Dette forhold skal - som også fremhævet af Revisionsretten - ses i sammenhæng med budgetgennemførelsens kompleksitet. Baseret på allerede opnåede og forventede yderligere fremskridt i den finansielle forvaltning og kontrol af budgettet er der dog flere grunde til fortsat forsigtig optimisme, hvad angår muligheden for at opnå en revisionserklæring med gradvist færre forbehold.

Fra dansk side har man gennem årene spillet en meget aktiv rolle under Rådets behandling af Revisionsrettens årsberetning og herunder bl.a. bidraget med konkrete forslag til Rådets dechargehenstilling, der kan medvirke til at forbedre forvaltningen og kontrollen af EU's budget og informationen herom. I forlængelse heraf har man fra dansk side i Rådets Budgetudvalg fremlagt en række temaer og forslag, der bør indgå i Rådets decharge 2007-henstilling til Parlamentet.

De danske initiativer er i tilfredsstillende omfang indarbejdet i det foreliggende udkast til råds-henstilling. Det forventes derfor, at man fra dansk side kan tilslutte sig Rådets henstilling til Europa-Parlamentet om meddelelse af decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet

for 2007. Danmark vil efter mødet i ECOFIN søge at bidrage til, at de enkelte elementer i Rådets henstilling om decharge for regnskabsåret 2007 udmøntes bedst muligt.

Baggrund

Decharge-proceduren

På ECOFIN den 2. december 2008 præsenterede Revisionsretten årsberetningen for regnskabsåret 2007 med tilhørende revisionserklæring. Revisionsrettens årsberetning blev forelagt for Europa-Parlamentets Budgetkontroludvalg den 10. november 2008 - samme dag som beretningen blev offentliggjort.

ECOFIN tog Revisionsrettens præsentation af årsberetningen til efterretning. Herefter er beretningen blevet behandlet i Rådets Budgetudvalg og Coreper med henblik på udarbejdelse af henstilling fra Rådet til Europa-Parlamentet om meddelelse af decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet, jf. artikel 276 i EF-traktaten. Henstillingen forventes vedtaget på møde i ECOFIN den 10. februar 2009. Det bemærkes, at Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Det er Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse om decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet, jf. artikel 276, stk. 2 i EF-traktaten. Kommissionen skal efterfølgende træffe alle egnede foranstaltninger til at efterkomme bemærkningerne i såvel Parlamentets afgørelse som Rådets henstilling om decharge, jf. artikel 276, stk. 3 i EF-traktaten.

Retten årsberetning og revisionserklæring

Revisionsrettens årsberetning, der omhandler samtlige indtægter og udgifter i Fællesskabet, offentliggøres efter hvert regnskabsårs afslutning. Fællesskabets øvrige institutioner har haft mulighed for at afgive bemærkninger til beretningen.

Som en vigtig del af beretningsarbejdet har Revisionsretten siden 1995 afgivet en revisionserklæring til Europa-Parlamentet og Rådet til brug for disse institutioners behandling af EF's regnskab og dermed Kommissionens gennemførelse af budgettet, jf. også EF-traktatens artikel 248, stk. 1. Revisionserklæringen omtales typisk som DAS'en, der er en forkortelse for "la déclaration d'assurance", som direkte oversat betyder forsikrings- eller sikkerhedserklæringen. Erklæringen hviler på Revisionsrettens kontrol af regnskabernes rigtighed og de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed.

Regnskabernes rigtighed

Formålet med det revisionsarbejde, Retten udfører for at kunne afgive en erklæring om regnskabernes rigtighed, er at få rimelig sikkerhed for, at alle Fællesskabets indtægter og udgifter og hele dets formue er registrerede, og at regnskaberne giver et retvisende billede af den finansielle stilling ved regnskabsårets udgang. I den forbindelse efterprøves bl.a. følgende aspekter ved regnskaberne: Fuldstændighed, faktisk forekomst (herunder tilstedeværelse og ejendomsret), målbarhed (herunder værdiansættelse), regnskabsopstilling samt offentliggørelse.

De underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed

Formålet med det revisionsarbejde, Retten udfører for at kunne afgive en erklæring om de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed, er at tilvejebringe tilstrækkeligt mange direkte og indirekte revisionsbeviser som dokumentation for, at de transaktioner, der ligger til grund for regnskaberne, er i overensstemmelse med de gældende regler og kontrakter, og at beløbet for disse transaktioner er beregnet korrekt. I den forbindelse efterprøves bl.a., om de enkelte transaktioner er gennemført i overensstemmelse med den gældende lovgivning, og om der på det givne tidspunkt var bevillinger på budgettet til at dække transaktionen.

For en redegørelse om Rettens revisionsmetoder samt behandlingen og vurderingen af fejl kan henvises til **bilag 1**.

Indhold

Hovedbudskaber i revisionserklæringen

Revisionserklæringen for 2007 indeholder følgende hovedbudskaber:

- Retten afgiver en *blank erklæring* (ingen forbehold) om regnskabernes rigtighed, idet EU's regnskab i alt væsentligt giver et retvisende billede af EU's finansielle stilling og af resultaterne af deres transaktioner og pengestrømme. De forbehold, Retten sidste år fremsatte om regnskabet for 2006, er ikke nødvendige i forbindelse med 2007-regnskabet, da der er sket forbedringer.
- Retten afgiver ligeledes en *blank erklæring* (ingen forbehold) om transaktionernes lovlighed og formelle rigtighed vedrørende EU's egne indtægter samt vedrørende forpligtelser og betalinger inden for følgende budgetgrupper: Administrationsudgifter og andre udgifter samt gruppen økonomiske og finansielle anliggender. Retten konkluderer, at transaktionerne på disse områder er uden væsentlig fejlforekomst (fejl i under 2 % af betalingerne). Endvidere viser Rettens revision, at fejlforekomsten for udgifterne under Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) ligeledes ligger under den acceptable fejlprocent. De nævnte udgiftsområder udgør 46 % af de i 2007 afholdte betalinger.
- Retten afgiver en *negativ erklæring* (med forbehold) om transaktionernes lovlighed og formelle rigtighed inden for følgende udgiftsgrupper: Landbrug og naturressourcer med undtagelse af betalingerne under Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL); samhørighed (strukturfonde m.v.); forskning, energi og transport; bistand til tredjelande, udvikling og udvidelse samt gruppen uddannelse og medborgerskab.

Omfanget af fejl i de underliggende transaktioner - der udgør 54 % af EU-budgettets udgiftsområder - ligger over Rettens væsentlighedstærskel på 2 %. I gruppen samhørighed (strukturfonde m.v.) vurderer Retten, at fejlfore-

komsten er mindst 11 % af udbetalingerne, mens fejlforekomsten på de øvrige områder vurderes at være mellem 2 % og 5 % af udgifterne.

For en nærmere omtale af Rettens bemærkninger til de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed på disse forbeholdsbelagte udgiftsområder henvises til **bilag 2**.

- Retten understreger, at komplicerede eller uklare lovkrav - som f.eks. støtte-regler - har stor betydning for de underliggende transaktioners lovlighed og/eller formelle rigtighed på de områder af udgiftsbudgettet, der har fået en negativ revisionserklæring.
- Retten konstaterer, at der er gjort yderligere fremskridt med hensyn til Kommissionens overvågnings- og kontrolsystemer især vedrørende generaldirektørenes årlige aktivitetsrapporter og erklæringer. Endvidere er der sket forbedringer i overvågnings- og kontrolsystemernes funktionsmåde på samhedhedsområdet (strukturfonde m.v.).

Revisionsrettens hovedanbefalinger

Årsberetning for 2007 indeholder følgende hovedanbefalinger:

- Det vil være alt for dyrt at kontrollere alle endelige støttemodtagere og der vil derfor altid være en vis restrisiko for fejludbetalinger. Denne restrisiko bør fastsættes på et acceptabelt niveau, der tager hensyn til balancen mellem omkostningerne og udbyttet ved kontrolindsatsen. Spørgsmålet er så væsentligt, at der bør træffes beslutninger herom af budget- og dechargemyndigheden (Rådet og Parlamentet).
- Kommissionen bør fortsat arbejde på at forbedre sin overvågning og rapportering om budgetgennemførelsen, ligesom medlemsstaterne bør forbedre oplysningerne i de årlige oversigter over de foreliggende revisionsrapporter og erklæringer på de enkelte sektorområder. Der bør finde en passende opfølgning sted på Kommissionens handlingsplan for bedre intern kontrol med EU-budgettet og herunder særligt vedrørende inddrivelsen af udestående fordringer og oplysningerne herom.
- Der er behov for forenkling af komplekse regler og forordninger. Veludformede regler og bestemmelser, som er utvetydige og enkle at anvende, mindsker risikoen for fejl, gør de nødvendige kontroller mere strømlinede og reducerer hermed deres omkostninger. På områder såsom udvikling af landdistrikter og forskning har Retten også tidligere rådet de politiske myndigheder til at overveje at forenkle lovgivningen.

Omtalen af Danmark

Rettens årsberetning for 2007 indeholder en enkelt kritisk bemærkning om Danmark vedrørende forvaltningen af EU's traditionelle egne indtægter (told, landbrugstold og sukkerafgifter). De traditionelle egne indtægter opkræves af med-

lemsstaterne, som opfører dem i deres nationale regnskabssystem (det såkaldte A-regnskab) og dernæst stiller dem til rådighed for Kommissionen. Retten fandt, at de økonomiske aktørers data-input til det elektroniske afregningssystem i mange tilfælde ikke afspejlede den faktiske import og at dataene derfor ikke var pålidelige. Det havde medført, at der netto var overført et for lavt beløb til Kommissionen. SKAT har meddelt Finansministeriet, at der er truffet foranstaltninger til imødegåelse af de påpegede svagheder vedrørende forvaltningen af de traditionelle egne indtægter.

Derudover er Danmark omtalt enkelte steder i årsberetningens tabeller m.v.

Hjemmelsgrundlag

Det er Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse om decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet, jf. artikel 276, stk. 2 i EF-traktaten. Kommissionen skal efterfølgende træffe alle egnede foranstaltninger til at efterkomme bemærkningerne i såvel Parlamentets afgørelse som Rådets henstilling om decharge, jf. artikel 276, stk. 3 i EF-traktaten.

Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig, idet bl.a. Rådets decharge-henstilling som indledningsvist nævnt indgår som en del af Parlamentets beslutningsgrundlag. Parlamentet forventes at træffe sin decharge-beslutning ultimo april 2009.

Nærhedsprincippet

Dechargeproceduren vedrørende Kommissionens gennemførelse af budgettet foretages på fællesskabsniveau, og regeringen skønner derfor, at sagen er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Rådets behandling af Revisionsrettens årsberetning har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Rigsrevisionen er som national revisionsinstitution samarbejdspartner for Revisionsretten, jf. EF-traktatens artikel 248, stk. 3. Dette indebærer, at Rigsrevisionen altid deltager ved Rettens revisionsbesøg i Danmark, ligesom al korrespondance med Retten foregår gennem Rigsrevisionen. Rigsrevisor har bl.a. på denne baggrund udarbejdet et notat af 19. januar 2009 til Statsrevisorerne om forvaltning og revision af EU-midler i Danmark og Den Europæiske Revisionsrets årsberetning for 2007. Formålet med dette notat er at give Statsrevisorerne et overblik over de væsentligste problemstillinger og udviklingstendenser i forvaltningen og revisionen af EU-midler på henholdsvis europæisk og dansk niveau.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om Revisionsrettens årsberetning for 2007 har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 28. november 2008 forud for mødet i ECOFIN den 2. december 2008.

Holdning

Dansk holdning

Den ”positive DAS”

Regeringen finder det tilfredsstillende, at Revisionsretten gennem alle årene - siden revisionserklæringens indførelse med virkning fra regnskabsåret 1994 - med visse forbehold har anset EU's regnskaber for at give et retvisende billede af Fællesskabernes indtægter og udgifter samt finansielle stilling. Denne del af revisionserklæringen har med andre ord som helhed betragtet været positiv gennem alle årene og er for regnskabsåret 2007 blank (helt uden forbehold).

Regeringen finder det ligeledes tilfredsstillende, Retten afgiver en blank erklæring om transaktionernes lovlighed og formelle rigtighed vedrørende EU's egne indtægter samt vedrørende forpligtelser og betalinger på 46 % af EU-budgettets udgiftsområder.

Den ”negative DAS”

Selvom Retten atter peger på forbedringer i budgetgennemførelsen, finder regeringen det dog fortsat tilfredsstillende, at Revisionsretten igen har måttet afgive en negativ revisionserklæring (med forbehold) om transaktionernes lovlighed og formelle rigtighed - for regnskabsåret 2007 på lidt over halvdelen af EU-budgettets udgiftsområder, hvor der efter Rettens vurdering var en fejlforekomst i over 2 % af betalingerne. Det drejer sig hovedsageligt om de dele af udgiftsbudgettet, hvor forvaltningen er delt mellem Kommissionen og medlemsstaterne: Gruppen landbrug og naturressourcer (der samlet set har en for høj fejlforekomst) samt gruppen samhørighed (der har den højeste fejlforekomst).

Når det gennem årene har vist sig så vanskeligt at gennemføre EU-budgettet på en fuldt tilfredsstillende måde i praksis, hænger dette efter regeringens opfattelse sammen med, at forvaltningen og kontrollen af EU's budget er en særdeles kompliceret opgave. Dette forhold har Revisionsretten understreget ved mange tidligere lejligheder og med særlig vægt i årsberetningen for 2007, hvor det i flere sammenhænge påpeges, at et indviklet retsgrundlag med mange støtteberettigelseskriterier øger den iboende risiko for fejl. Opgavens kompleksitet forstærkes af, at gennemførelsen af budgettet er fordelt på mange forskelligartede og geografisk spredte organer, der rækker fra Kommissionens centrale forvaltning over national, regional og lokal forvaltning til det meget store antal lokale støttemodtagere (institutioner, enkeltpersoner m.m.) på de forskellige politikområder.

Flere holdbare fremskridt

Der er dog ikke tale om nogen fastlåst og dermed statisk situation, idet Revisionsretten - trods de gennem årene gentagne forbehold i dele af revisionserklæringen - anerkender de fremskridt i den finansielle forvaltning og interne kontrol af EU's budget, der har fundet sted i de seneste år og som også fremgår af Rettens årsberetning for 2007. Det drejer sig i hovedsagen om følgende fremskridt:

- ✓ Kommissionens og medlemsstaternes arbejde med at få gennemført Det Integrerede Forvaltnings- og Kontrolsystem (IFKS) har givet positive resultater. IFKS, der er det vigtigste redskab til forvaltning og kontrol af arealstøtte og dyrepræmieordninger m.m., dækkede i 2007 ca. 80 % af udgifterne under den fælles landbrugspolitik.
- ✓ Revisionsretten har i de senere år udtalt sig positivt om de fortsatte forbedringer i Kommissionens interne kontrolsystem såsom implementeringen af nye standarder for intern kontrol og de enkelte generaldirektørers årlige aktivitetsrapportering, der indgår som et vigtigt element i Kommissionens egen præsentation af budgetgennemførelsens kvalitet.

Dertil kommer de bidrag til yderligere fremskridt i den finansielle forvaltning og kontrol med EU's udgiftsbudget, der i hovedsagen hidrører fra følgende (næsten) fuldt gennemførte foranstaltninger:

- ✓ Den i december 2006 reviderede finansforordning for EU's budget, der bl.a. indebærer en mere enkel, fleksibel og gennemsigtig budgetforvaltning samt ikke mindst krav om, at medlemsstaterne fremlægger en årlig oversigt for Kommissionen over de samlede revisionsresultater m.v. på henholdsvis landbrugs- og strukturfondsområdet.
- ✓ Kommissionens omfattende handlingsplan fra januar 2006 for en integreret struktur for intern kontrol, der forventes at løfte kvaliteten af budgetgennemførelsen hos såvel Kommissionen selv som medlemsstaterne.
- ✓ Kommissionens handlingsplan fra februar 2008 til styrkelse af Kommissionens tilsynsfunktion ved delt forvaltning af strukturforanstaltninger, der har til formål at mindske antallet af fejl i medlemsstaternes betalingsanmodninger.

Der er derfor flere grunde til fortsat *forsigtig optimisme*, hvad angår muligheden for gradvist at opnå en revisionserklæring med samlet set færre forbehold og dermed en mere "positiv DAS".

I øvrigt bemærkes, at vi fra dansk side gennem flere år konsekvent har arbejdet for at styrke Rådets - og dermed medlemsstaternes - engagement og ansvarsfølelse i spørgsmål vedrørende den finansielle styring og kontrol af budgettet, ligesom vi aktivt har støttet de forslag vedrørende finansiell forvaltning og kontrol, Kommissionen har fremlagt og som efter vores opfattelse kan bidrage til yderligere fremskridt i den finansielle forvaltning og kontrol med EU's udgiftsbudget. Endvidere

har vi selv fremlagt og fået tilslutning til en række forslag, der har medvirket til at forbedre gennemførelsen af EU's budget og informationen herom.

Andre landes holdninger

Det er først og fremmest de gamle medlemslande (EU 15), der har tilkendegivet holdninger til Revisionsrettens årsberetning og Rådets reaktion herpå, mens de nye lande (EU 12) har spillet en mere tilbagetrukket rolle under decharge-behandlingen i Rådets budgetudvalg. De gamle medlemslande deler sig i hovedsagen i to grupper mht., hvor aktivt Rådet bør forholde sig til Revisionsrettens kritik: På den ene side en mindre "nordeuropæisk" landegruppe, der i varierende grad lægger vægt på snarest muligt at opnå en revisionserklæring med færre forbehold (en mere "positiv" DAS) og ønsker, at medlemsstaterne skal gøre en aktiv indsats herfor. Og på den anden side en større "sydeuropæisk" landegruppe, der lægger mere vægt på Kommissionens formelle ansvar for den samlede gennemførelse af EU-budgettet end de enkelte medlemsstaternes faktiske ansvar for budgetgennemførelsens kvalitet. Disse lande er herudover generelt ikke voldsomt bekymret over Revisionsrettens gentagne kritik. Der har dog over årene været en gradvis styrkelse af den landegruppe, der tillægger arbejdet med at opnå en positiv revisionserklæring (DAS) politisk betydning.

BILAG 1

Rettens revisionsmetoder samt behandlingen og vurderingen af fejl

Revisionsmetoder

Baseret på ændringer i revisionsforholdene og indhøstede erfaringer har Revisionsretten gennem årene tilpasset og udviklet den revisionsmetode, der ligger til grund for DAS-erklæringen. Kernen i den nuværende DAS-metode er en såkaldt ”sikkerhedsmodel”, som bygger på to hovedkilder til revisionsbevis ved kontrollen af lovligheden og den formelle rigtighed af de underliggende transaktioner (betalinger):

- En undersøgelse af, hvordan de overvågnings- og kontrolsystemer fungerer, som EU-institutionerne, medlemsstaterne og tredjelande anvender, når de skal opkræve og udbetale EU-midler (systemrevision).
- Undersøgelser baseret på repræsentative stikprøver af transaktioner vedrørende indtægter og udgifter, som kontrolleres helt ned til den endelige modtager (substansrevision).

For at opnå yderligere sikkerhed for lovligheden og den formelle rigtighed af de stedfundne betalinger kan Retten supplere hovedkilderne med to andre kilder:

- En analyse af de årlige aktivitetsrapporter og erklæringer fra Kommissionens generaldirektører.
- En undersøgelse af andre uafhængige revisorers arbejde, herunder særligt arbejde udført af de overordnede revisionsorganer i medlemsstaterne (i Danmark Rigsrevisionen).

Behandlingen og vurderingen af fejl

Med DAS-revisionen ønsker Retten at undersøge arten og omfanget af de fejl EU-betalingerne måtte være behæftet med. Vurderingen af de ved repræsentative stikprøver konstaterede fejl indgår som et vigtigt element i fornævnte substansrevision.

En fejl er en afvigelse fra kravene i de gældende forordninger m.v., som revisor konstaterer. Nogle fejl er kvantificerbare og har dermed en direkte og målelig finansiel effekt på det beløb, der udbetales fra EU-budgettet (substansfejl). Det kan eksempelvis være anmeldelser af for store arealer eller for mange dyr, eller det kan være støttemodtagere, der anmoder om EU-tilskud, som ikke er støtteberettigede. Andre fejl har ingen effekt på betalingerne, eller det er meget vanskeligt at kvantificere denne effekt (formelle fejl). Det kan eksempelvis være manglende overholdelse af (betalings)frister, en manglende bankgaranti eller mindre mangler ved den foreliggende dokumentation.

I erkendelse af, at heller ikke gennemførelsen af EU-budgettet kan være fuldstændig fejlfri, tolererer Retten en vis fejlprocent i betalingerne. Den acceptable fejlprocent - eller væsentlighedstærskel - er i DAS-revisionen fastsat til 2 % af betalingerne på et givet budgetområde. Overskrider de ved stikprøver konstaterede substansfejl denne tærskel, vurderes fejlniveauet typisk for højt til at være acceptabelt. Væsentlighedstærsklen er dermed bestemmende for, om der kan gives en blank påtegning af regnskabet eller om der skal tages et revisionsforbehold for betalingernes lovlighed og rigtighed.

Revisionsretten har i øvrigt gennem årene understreget, at konstaterede fejl ikke kan anvendes som indikator for omfanget af formodet eller konstateret svig (forsætlig handling eller undladelse) mod fællesskabsbudgettet, idet svig er en kriminel adfærd, der først kan kvalificeres som sådan efter en retlig procedure. Hvis Retten har en begrundet mistanke om svig, meddeles dette til EU's Kontor for Svigbekæmpelse (OLAF). I de sidste fire år har Retten i gennemsnit årligt indberettet 3,5 sager om formodet svig til OLAF.

I de tilfælde, hvor der foretages fejludbetalinger, er der primært tale om, at den økonomiske forvaltning og kontrollen hermed ikke fungerer effektivt nok. Konstaterede fejludbetalinger søges i øvrigt inddrevet ved brug af finansielle korrektioner eller sanktioner, således at de økonomiske tab for EU's kasse helt udlignes eller formindskes mest muligt.

BILAG 2Retten bemærkninger om de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed på de forbeholdsbelagte udgiftsområder

Der vil i den følgende blive redegjort for Retten centrale bemærkninger om de transaktioner, der ligger til grund for regnskabet, idet der dog ses bort fra de tre områder af regnskabet, hvor Retten har afgivet en blank og dermed positiv revisionserklæring (ingen forbehold) for betalingernes lovlighed og formelle rigtighed. Det drejer sig om: EU's egne indtægter og budgetgruppen Administrationsudgifter og andre udgifter samt gruppen Økonomiske og finansielle anliggender. Retten konstaterer her, at fejlene på områderne som helhed ligger under Retten acceptable fejlprocent - eller væsentlighedstærskel - på 2 % af betalingerne.

Redegørelsen koncentrerer sig dermed om de fem områder, hvor Retten på hele eller dele af de enkelte områder har konstateret en væsentlig fejlforekomst (over 2 % af betalingerne), hvilket har resulteret i en negativ revisionserklæring (med forbehold). Det drejer sig om følgende områder:

Landbrug og naturressourcer

Hvad angår udgifterne til den fælles landbrugspolitik - på 51,0 mia. euro i 2007 - skønner Retten, at den anslåede samlede fejlprocent i betalingerne set under ét ligger mellem 2 % og 5 % og dermed over væsentlighedstærsklen på de 2 %. Hovedparten af udgifterne til den fælles landbrugspolitik (ca. 80 %) finansieres over Den Europæiske Garantifond for Landbruget, der er omfattet af Det Integrerede Forvaltnings- og Kontrolsystem (IFKS), hvor fejlforekomsten er lidt under 2 %. Retten finder, at IFKS er effektivt med hensyn til at begrænse risikoen for regelstridige udgifter, hvis det anvendes korrekt, og hvis der indføres nøjagtige og pålidelige data i systemet.

Overvågnings- og kontrolsystemerne for den landbrugsstøtte, der ikke er omfattet af IFKS, og som foretages efter at udbetalingen har fundet sted, giver efter Retten opfattelse kun begrænset sikkerhed for, at fællesskabslovgivningen er overholdt. Det gælder særligt ordningen for udviklingen af landdistrikterne, der tegner sig for en uforholdsmæssig stor andel af den samlede fejlprocent. Den høje forekomst af fejl på dette område skyldes efter Retten opfattelse de ofte komplekse regler og betingelser for støtteberettigelse, særligt vedrørende landbrugsmiljøforanstaltningerne.

Retten anbefaler bl.a. at en række systemsvagheder under enkeltbetalingsordningen afhjælpes, ligesom det er nødvendigt at gøre en yderligere indsats for at sikre overholdelsen af støttemodtagernes forpligtelser i forbindelse med udvikling af landdistrikterne.

Samhørighed

EU's udgifter til samhørighed (strukturpolitikker) - på 42,0 milliarder euro i 2007 - omfatter hovedsageligt strukturforanstaltninger inden for infrastruktur, aktiviteter i små og mellemstore virksomheder, beskæftigelse, sociale anliggender og arbejdsmarkedsforhold. Udgifterne afholdes i flerårige programmeringsperioder og Rettens revision for 2007 angik helt overvejende betalinger afholdt for programmeringsperioden 2000-2006 (84 % af udgifterne), idet der for programmeringsperioden 2007-2013 kun er afholdt betalinger i form af forskud (16 % af udgifterne).

På grundlag af stikprøveskøn konstaterer Retten, at der foreligger en væsentlig fejlfrekvens, der skønnes at svare til mindst 11 % af det samlede beløb, som støttemodtagerne har fået udbetalt som godtgørelse. De hyppigst forekommende tilfælde af fejlagtige udbetalinger angik: Tilskudsmodtagers medtagelse af omkostninger, der ikke var støtteberettigede; for højt ansatte beløb i udgiftsanmeldelserne (f.eks. personaleomkostninger og indirekte omkostninger); og manglende overholdelse af reglerne for offentlige indkøb.

Rettens revision viser endvidere en række svagheder i medlemsstaternes forvaltnings- og kontrolsystemer såsom utilstrækkelig daglig kontrol af faktisk afholdte omkostninger samt manglende identifikation af dårligt underbyggede udgiftsanmeldelser og svagheder i udbudsprocedurerne. Kommissionens tilsyn er behæftet med mindre svagheder, der efter Rettens opfattelse indebærer, at målene med tilsynet ikke blev nået i fuldt omfang. Alt i alt konkluderer Retten, at overvågnings- og kontrolsystemerne på samhørighedsområdet kun er delvist effektive, hvilket dog er en forbedring i forhold til revisionen for 2006, hvor systemerne blev bedømt som værende ikke-effektive.

Retten anbefaler, at de nationale forvaltningsmyndigheder styrker rådgivnings- og uddannelsesindsatsen for projektledere, administratorer m.fl. for at forbedre forebyggelsen af fejl i projektets indledende faser. Endvidere anbefales, at Kommissionen udnytter de forenklinger og forbedrede kontrolbestemmelser, der er indført i de nye strukturfondsforordninger for programmeringsperioden 2007-2013. Endelig anbefaler Retten, at Kommissionen bruger de eksisterende korrektionsmekanismer - som f.eks. udskydelse af betalinger, finansielle korrektioner og inddrivelses - mere effektivt.

Forskning, energi og transport

Området forskning, energi og transport - på 4,5 milliarder euro i 2007 - dækker en lang række aktiviteter, der har til formål at øge konkurrencedygtigheden og væksten. Over halvdelen af udgifterne går til projekter inden for forskning og teknologisk udvikling på alle EU's politikområder. Finansieringen forvaltes direkte og centralt af Kommissionen, hvorfor betalinger til støttemodtagerne normalt går uden om medlemsstaternes forvaltende myndigheder.

Rettens revision af de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed viser en fejlforekomst på mellem 2 % og 5 % af betalingerne. De vigtigste

fejltypen var: For højt anmeldte personaleomkostninger, indirekte omkostninger og andre omkostninger samt utilstrækkeligt dokumenterede omkostninger. Fejlene opstår efter Rettens opfattelse inden for rammerne af et indviklet retsgrundlag med mange støtteberettigelseskriterier.

Retten noterer sig endvidere en række svagheder i Kommissionens overvågnings- og kontrolindsats som f.eks. en ikke fuldt tilstrækkelig skrivebordskontrol af omkostningsanmeldelser og revisionspåtegninger inden godtgørelse af udgifterne. Retten bemærker i øvrigt, at Kommissionen i 2007 har øget sin revisionsindsats.

Retten anbefaler bl.a., at reglerne for modtagernes beregning og anmeldelse af omkostningerne forenkles og gøre klarere og at Kommissionen fortsat yder rådgivning og vejledning til modtagerne og de attesterende revisorer for at sikre en effektiv og korrekt projektgennemførelse.

Bistand til tredjelande, udvikling og udvidelse

Udgifterne til dette politikområde - på 6,2 milliarder i 2007 - omfatter eksterne forbindelser samt bistand til udvikling, udvidelse (institutionsopbygning) og løsning af humanitære opgaver. Hovedparten af midlerne forvaltes af Kommissionen og herunder Kommissionens delegationer i de lande, hvor EU finansierer projekter. De enkelte projekter gennemføres af organisationer, der kan være internationale (f.eks. FN), nationale eller lokale (f.eks. NGO'er).

Retten skønner, at der er en fejlforekomst på mellem 2 % og 5 % af betalingerne på dette udgiftsområde. Andelen af fejlbehæftede transaktioner var størst i gennemførelsesorganisationerne grundet støtteberettigelsesfejl, manglende dokumentation og svagheder i regnskabsførelsen. Projektgennemførelsen er præget af særlige vanskeligheder i Bulgarien og Tyrkiet. Hvad angår overvågnings- og kontrolsystemerne, vurderer Retten, at de kun er delvis effektive med hensyn til at give sikkerhed for, at udgifterne er støtteberettigede og tilstrækkeligt dokumenterede.

Retten anbefaler bl.a., at Kommissionen afhjælper svaghederne i de gennemførende organers finansielle styring ved mere aktivt at uddanne og støtte regnskabspersonalet m.fl. Endvidere anbefales, at Kommissionen træffer yderligere foranstaltninger til at rette op på forvaltningen af EU-midler i Bulgarien.

Uddannelse og medborgerskab

Udgifter under uddannelse og medborgerskab - på 1,5 milliarder euro i 2007 - forvaltes i hovedsagen af Kommissionen, idet gennemførelsen af aktionerne er uddelegeret til nationale kontorer, private firmaer m.fl. i medlemsstaterne.

Retten konstaterer, at der er en væsentlig fejlforekomst i betalingerne på området (mellem 2 % og 5 %) først og fremmest fordi støttemodtagerne anmelder for høje udgifter. Endvidere konkluderer Retten, at overvågnings- og kontrolsystemerne kun er delvis effektive.

Retten anbefaler, at Kommissionen styrker sin tilsynsindsats ved bedre forudgående udgiftskontrol (særligt på området ”kommunikation”) og flere kontrolbesøg m.m. (særligt vedrørende programmet ”livslang læring”).

Dagsordenspunkt 4: Revidering af E-pengedirektivet (Forslaget er ikke på ECOFIN's dagsorden for den 10. februar 2009, men vil muligvis blive vedtaget på et kommende Rådsmøde)

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til nyt e-pengedirektiv for dels at tydeliggøre definitionen af elektroniske penge og af anvendelsesområdet for direktivet dels at skabe konsekvente retlige rammer for tilsynsordning, undtagelsesregler og regler til bekæmpelse af hvidvask af penge. Hensigten med forslaget er at fremme udbuddet og anvendelsen af e-penge.

KOM(2008)627

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 9. oktober 2008 fremsat forslag til et nyt direktiv om e-penge, der erstatter det eksisterende e-pengedirektiv 2000/46/EF.

E-penge er et elektronisk betalingsmiddel, hvor der på f.eks. et "plastikkort", en chip eller på en browser kan lagres et beløb, som kan anvendes til betaling hos andre end hos "kortets" eller chippens udsteder. E-penge ventes typisk benyttet i stedet for mønter ved små beløb (kiosker, bagere, telefoni) eller ved tilbagevendende betalinger, f.eks. kantiner eller trafikkselskaber. Når kortet anvendes til køb af en ydelse, vil sælgerne af ydelsen modtage betaling fra udstederen. En væsentlig forskel i forhold til eksempelvis dankortet er at betalingen sker direkte og dermed ikke skal gennem en EDB-central for at blive registreret og godkendt.

Forslaget vil eksempelvis give mulighed for, at trafikkselskaber kan udstede e-penge og kombinere betalingsmidlet med andre faciliteter, så kortet – via registrering ved passagerens på- og afstigningssted – både vil kunne beregne rejsens pris og kunne anvendes til betaling.

Kommissionens forslag sigter på at fremme oprettelsen af e-pengeinstitutter og dermed udstedelse af e-penge.

Det nuværende direktiv blev vedtaget for 8 år siden på baggrund af et ønske om at bane vejen for en effektivisering af betalingsformidlingen ved at give andre end kreditinstitutter mulighed for at udstede elektroniske penge for at øge udbuddet af e-penge. Direktivet har dog ikke haft den ønskede effekt, idet langt færre udbyder e-penge end ventet¹. I Danmark findes i dag ingen autoriserede udstedere af elektroni-

¹ I EU er der indberettet oplysninger om 20 tilladelser til fuldt autoriserede udstedere af e-penge, og 127 enheder, der udsteder elektroniske penge i henhold til en undtagelsesbestemmelse (dvs. at det har så begrænset et omfang, at der ikke kræves en egentlig tilladelse hertil).

ske penge, men 10 selskaber udsteder elektroniske penge efter en undtagelsesbestemmelse, der tillader udbud i begrænset omfang uden autorisation.

Ifølge Kommissionen skyldes det begrænsede udbud af e-penge bl.a. flere uhensigtsmæssigheder i det nuværende direktiv. Det gælder:

- 1) en uklar definition af e-penge og direktivets anvendelsesområde
- 2) inkonsekvens i de retlige rammer (bl.a. ift. betalingstjenestedirektivet², der er i færd med at blive implementeret) herunder en uforholdsmæssig omfattende tilsynsordning, uensartede undtagelsesregler og uforholdsmæssige omfattende regler ift. at bekæmpe hvidvaskning af penge.

Kommissionen adresserer disse elementer i det nye forslag.

Efter forslaget defineres elektroniske penge ved ”en pengeværdi, som repræsenteret ved et krav på udstederen, der er lagret elektronisk og udstedt efter modtagelse af midler og som tjener til at gennemføre betalingstransaktioner ...⁽³⁾... og som accepteres af andre fysiske eller juridiske personer end udstederen”.

Kommissionen vurderer, at det nuværende krav til startkapital ikke står mål med den risiko, en udsteder af elektroniske penge løber. Det foreslås, at kapitalkravet sænkes fra 1 mio. euro til 125.000 euro. Egenkapitalen må aldrig være mindre end startkapitalen.

Efter forslaget skal forbrugeren til enhver tid have ret til at få indløst elektroniske penge, og det skal ske omkostningsfrit ved indløsning på aftalens udløbsdato. Hvis der indløses før kontraktens udløb, kan udsteder afkræve indehaver et gebyr, der svarer til omkostningerne forbundet med gennemførelsen af transaktionen. Gebyrets størrelse skal være nævnt i en kontrakt mellem udsteder og indehaver.

Kommissionen vurderer, at reglerne, der skal forhindre misbrug i form af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, i forhold til e-pengeydelser er for omfattende givet risikoen for misbrug, og at det begrænser udbuddet af ydelserne. Kommissionen foreslår at de forenklede regler om kundelegitimation i hvidvaskningsdirektivet⁴ også finder anvendelse i relation til udstedere af elektroniske penge.

Det forrige og nuværende formandskab har foreslået, at indehaverne af e-penge beskyttes ved, at overføre eller tilpasse de tilsvarende bestemmelser i betalingstjenestedirektivet, herunder at udstederne skal anbringe de midler, der er modtaget som grundlag for udstedelsen af e-pengene i sikre og likvide aktiver. Modtagne midler må eksempelvis ikke anvendes til udlånsvirksomhed, der ikke er forbundet med e-pengeudstedelsen. Genindløsningskravet foreslås gjort til et ubetinget krav for indehaverne af e-penge.

² Direktiv 2007/64/EF

³ Sidstnævnte defineres i betalingsdirektivet (2007/64/EF art.4 nr. 5.)

⁴ Direktiv 2005/60/EF

Hjemmelsgrundlag

Forslaget er fremsat på grundlag af Traktatens art. 95, stk. 1. Vedtagelse sker efter art. 251 – fælles beslutningstagning.

Nærhedsprincippet

Regeringens vurdering er, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget er fremsendt til Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentet forventes at afgive udtalelse om forslaget i marts eller april 2009.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Direktivet om e-penge er gennemført i lov om finansiel virksomhed - §§ 308-333. Lov om finansiel virksomhed – samt muligvis den kommende lov om betalings-tjenester - skal ændres.

Lov om finansiel virksomhed § 311 indeholder regler om genindløselighed af elektroniske penge. Efter den eksisterende bestemmelse kan ihændehaveren af elektroniske penge i gyldighedsperioden og i op til 1 år efter gyldighedsperiodens udløb anmode udstederen eller det udstedende pengeinstitut om at få restbeløbet indløst til pålydende i mønter og sedler eller ved overførsel til en konto i et pengeinstitut uden andre omkostninger end dem, der er nødvendige for at gennemføre transaktionen. Betingelserne for genindløselighed skal endvidere klart fremgå af aftalen mellem udstederen og ihændehaveren. I aftalen kan fastsættes, at beløb under 25 kr. ikke kan genindløses.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget ventes ikke at have statsfinansielle konsekvenser. I forhold til tilsynsindsatsen søger forslaget at tilnærme tilsynsreglerne til de regler, der findes i betalingstjenestedirektivet. Tilsynet vil - som det er tilfældet i dag - kunne opkræve brugerbetaling ved tilsyn hos registrerede e-pengeinstitutter. Da der ikke findes registrerede e-pengeinstitutter i Danmark i dag opkræves ikke betaling.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Internationale undersøgelser viser, at der er store samfundsmæssige besparelser forbundet med at benytte e-penge frem for fx kontanter.

En lettere adgang til at udstede e-penge vil gøre det mere attraktivt for virksomheder at begynde at udbyde e-penge og kombinere betalingsmidlet med andre faciliteter. Det vil kunne give besparelser i forhold til håndteringen af kontanter med små beløb og kunne øge effektiviteten mere generelt, jf. eksemplet med transportsektoren.

En fordel for forbrugeren ved et større udbud af e-penge kan være tidsbesparelser og øge fleksibilitet ved betalinger af små beløb i forhold til både kontanter og betalingskort som dankortet. Et øget udbud af e-pengeprodukter vil endvidere øge konkurrencen blandt udbydere af betalingstjenester til gavn for forbrugerne.

Høring

Forslaget har været i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor.

Nationalbanken, Telebranchen og Finansrådet har fremsendt bemærkninger.

Nationalbanken hilser Kommissionens forslag velkommen. Udbredelsen af e-penge har udviklet sig trægere end forventet. Det kan skyldes, at udviklingen af den bagvedliggende teknologi først for nylig har givet grobund for denne type produkter, men det kan også være en følge af for strenge tilsynskrav i det nuværende direktiv. Det er derfor positivt, at forslaget til et revideret e-pengedirektiv i højere grad vil bringe disse krav i overensstemmelse med de forbundne risici. Forslaget bidrager ligeledes til at sikre en konsistent lovgivning for e-pengeinstitutter og betalingsinstitutter.

Telebranchen støtter, at e-pengedirektivet tilpasses til direktivet om betalingstjenester. Telebranchen peger på, at de gældende regler om genindløselighed fungerer tilfredsstillende, og at de foreslåede regler om genindløselighed vil medføre administrative byrder for branchen.

Det er Finansrådets opfattelse, at det gældende direktiv ikke hindrer udviklingen af e-penge, og at der i Danmark ikke har været en efterspørgsel efter e-penge. Forslaget bør ses i en snæver sammenhæng med direktivet om betalingstjenester. Finansrådet sætter spørgsmålstegn ved de foreslåede kapitalkrav. Reglerne om genindløselighed bør udformes enkelt, så reglerne ikke hæmmer udbredelsen af e-penge.

Der er endvidere fremsendt en række tekniske bemærkninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Der er sendt grundnotat den 19. november 2008.

Holdning

Regeringens holdning

Regeringen støtter en effektivisering af betalingsformidlingen og indførelse af betalingsformer, der letter betalingsformidlingen og/eller gør betalingsformidling billigere.

Andre landes holdninger

Nogle lande ønsker at forbeholde udbredelsen af e-penge til banker.

